

MESLEKİ UYGULAMA ESASLARI

Çeviren : Doç. Dr. Saadet ÜLKER

Sağlık Bakanlığı Hemşirelik Hizmetleri Daire Başkanı,
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Öğretim Üyesi

GİRİŞ

Bir mesleğin gelişebilmesi, mesleki kuruluşların uygulama ile ilgili normları koymasına ve bunları izlemesine bağlıdır. Bu hem meslek için hem de meslekten hizmet alan birey, aile, grup ve toplum için gereklidir. Normlar statik değil dinamikdir.

Gelişmelere bağlı olarak değişir ve gelişir. *Birleşik Krallık (İngiltere) Hemşirelik, Ebelik ve Ziyaretçi Sağlık Personeli Konseyi*'nin adı geçen insan gücü için geliştirdiği, en son Haziran 1992 yılına ait, "*Mesleki Uygulama Esasları*" bu konuda gelişmiş bir örnek olması bakımından burada verilecektir. Bu kurallar uygulamalara ve hemşirelikteki gelişmelere bağlı olarak Konsey tarafından sürekli gözden geçirilerek yenilenmektedir. Çalışanların eksik ya da yanlış uygulamaları bu normlara göre değerlendirmekte, ödüllendirme ya da cezalandırma bu esaslara göre yapılmaktadır.

MESLEKİ UYGULAMA ESASLARI

Meslekte çalışma yetkisi almış her hemşire, ebe ve ziyaretçi sağlık personeli, daima;

- Hasta bireyin ve hizmeti talep edenin çıkarlarını koruyacak ve destekleyecek;
- Toplumun çıkarlarına hizmet edecek;
- Halkın güvenini kazanacak;
- Mesleğin konumunu yükseltecek ve saygınlığını koruyacak biçimde davranmalıdır.

Mesleki uygulama yetkini almış hemşire, ebe veya ziyaretçi sağlık personeli olarak, uygulamalardan bireysel olarak sorumlu olup bu sorumluluğu yerine getirirken daima,

- Hasta ve hizmeti talep edenin refahını ve çıkarlarını koruyup gözetecek;
- Kendi sorumluluk alanı içinde olup, hasta ve hizmeti talep edenin çıkarlarına, durumuna ve güvenliğine zarar verici ihmal ya da eylemlerin olmamasını teminat altına alacak;
- Mesleki bilgi ve yeterliliğini geliştirecek;
- Bilgi ve yeterliliğindeki sınırlılıklarının farkında olup bu gerçeği kabul edecek ve yapması istenip de kendisinin, bireyin güvenliğini tehlikeye sokmadan beceriyle yapacağından kuşku duyduğu görev ve sorumlulukları üstlenmekten kaçınacak;

- Hastalar, hizmeti talep edenler, onların aileleri ile açık ve işbirliğine imkan verecek şekilde ilişki kuracak, onların bağımsızlığını destekleyecek, bakımın planlanması ve yürütülmesine katılmalarını sağlayacak;
- Çalışırken sağlık personeli ve diğer ilgililerle işbirliği, eşgüdüm içinde çalışacak, onların sağlık bakım ekibine olan katkılarına itibar edecek ve saygı duyacak;
- Her hastanın, bakım talebinde bulunanın, başlıbaşına bir birey olduğunu kabul edecek ve saygı duyacak, onların bakıma gereksinimlerine cevap verirken, etnik özelliklerinden, dini inançlarından, bireysel özelliklerinden, sağlık sorunlarının türünden ve diğer faktörlerden etkilenmeyecek;
- Mesleki uygulamalarla ilgili olabilecek herhangi bir itirazını sağlam dayanaklarla mümkün olan en erken zamanda uygun kimse ya da yetkiliye yazılı ya da sözlü olarak bildirecek;
- Hastalarla ve bakım talebinde bulunanlarla olan ayrıcalıklı ilişkisini, özel çıkarları için kullanmayacak;
- Mesleki uygulama sırasında hasta ve bakım talebinde bulunan kimseleri ilgilendiren ve saklı kalması gereken bilgileri saklayacak, ancak mahkeme emriyle istendiğinde ya da toplumun hemen hemen tamamının çıkarların ilgilendiren bir durum olduğunda açıklayacak;
- Bakımın yürütüldüğü çevrede, hasta ve bakım talebinde bulunan kimseleri, fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden etkileyebilecek, bakım standardını tehlikeye sokacak koşulları, uygun kişi ya da yetkiliye sözlü ve yazılı olarak bildirecek;
- Hastalara ve bakım talebinde bulunanlara, uygun ve güvenli bakım vermeyi engelleyen koşulları, uygun kişi ya da yetkiye bildirecek;
- Çalışanların sağlık ve güvenliğini tehlikeye sokan koşulları, uygun kişi ya da yetkiliye bildirecek;
- Bilgisi, deneyimi ve sorumlulukları dahilinde, meslektaşlarının mesleki yeterliliklerini geliştirmeleri için onlara yardım edecek, bakım ekibinde yer alanlarla bakıma gayri resmi olarak katılanların, rollerini güvenilir bir biçimde yerine getirmelerine yardım edecek;
- Hastalardan ve bakım talebinde bulunanlardan, özel ilgi talebinde bulunduğu anlamına gelebilecek olan herhangi bir armağan ve yardım almayacak;
- Mesleği icra etme yetkisini ticari ürünler ya da hizmetlerin promasyonu için kullanılmayacak, mesleki kararlarının ticari kaygılardan etkilenmediğini teminat altına alacak şekilde davranacaktır.